

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:

Za 1 wyd. „Poranna” lub „Wiecz.” 105 M
Z dostawą w miesiącu
lub przesyłką poczt. 115 M
Za 2 wyd. „Poranna” i „Wiecz.” 210 M
Z dwumiesięczną dostawą
w miesiącu lub przesyłką
pocztową. . . 230 M

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ OPŁACONO RYCZAŁTEM**CENA NUMERO POJEDYNCZEGO****5 Mk.****GAZETA****PORANNA**

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano i o godz. 1 popoł. („Gazeta Wieczorna”)

P. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcyi przy ul. Sokół 4/1
Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracyi otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczor. — Telefon redakcyjny 15

Nr. 5652.**Lwów, środa 26 stycznia 1921****Rok XII****Benesz proponuje Polsce wspólną akcję przeciw Habsburgom.****Rada Najwyższa rozpoczęła wczoraj obrady****Centralą przemysłu naftowego winien być — Lwów!**

(Korespondencya własna „Gazety Porannej”)
Borysław, 23. stycznia.

Na łamach szanownego pisma ukazał się artykuł dyr. Seidmana o organizacji polskiego przemysłu naftowego. W rzeczowym wywodzie wykazał on powody zastoju wiercenia kopalń, a tem samem i upadku produkcji ropy.

Oto główne przyczyny tego stanu: rozbieżność w prowadzeniu poltyki przemysłowej przez poszczególne towarzystwa naftowe, trudności przy zakupnie i sprowadzaniu niezbędnych materiałów technicznych z państw ościennych, brak żywności i artykułów pierwszej potrzeby, rozdrobnienie eksportu i brak silej organizacji na zewnątrz, sprzedaż produktów naftowych w kraju, po cenach niepokrywających nawet kosztów robocizny.

Uzasadniając punkt za punktem słuszność swoich zapatrywań, kończy wybitny ten znawca przemysłu naftowego projektem zorganizowania przemysłu przez powołanie do życia Rady Naftowej w drodze ustawodawczej, zapodając program pracy tej Rady.

Publikacya autora, poruszająca żywotne zagadnienia przemysłu naftowego, pobudza do wypowiedzenia się, względnie uzupełnienia tych myśli. Dyskusya publiczna w tych sprawach może wytyczyć zasadnicze linie.

Przemysł naftowy znajduje się istotnie w stanie ciężkiego przesilenia. Jak chory w celu poratowania zdrowia zasęga porady doświadczonego lekarza, który w skomplikowanych wypadkach zwołuje konsylium, tak nasz przemysł naftowy może być uzdrowiony jedynie przez czynniki o wielkiem doświadczeniu i fachowej wiedzy, które w ważniejszych wydarzeniach powołują ekspertów.

Dyr. Seidman proponuje stworzenie Rady Naftowej; zdaniem mojem byłoby odpowiedniejszym powołaniem do życia raczej organizacji przymusowej producentów ropy. Tak Rada Naftowa, jak organizacya przymusowa ma te same zadania do spełnienia; choć forma pierwszej jest sympatyczniejsza od drugiej, gdyż każdy przymus wywołuje z reguły pewną reakcyę ze strony interesowanej.

Różnica między organizacyą jedną a drugą
(Ciąg dalszy na str. 2-giej.)

Benesz zaproponował Polsce przyłączenie się do akcji przeciw Habsburgom.

Praga, 24. stycznia.

(PAT.) „Lidove Noviny” donoszą, że minister spraw zagranicznych Dr. Benesz, zwrócił się do Rządu polskiego z projektem, by Polska przyłączyła się do akcji przeciw powrotowi Habsburgów na tron. Akcyę taką podjęła Czecho-Słowa-

cyja wspólnie z Włochami. Pismo to donosi, że podobno Rząd polski odpowiedział na to wezwanie odmownie, oświadczając, że podobne postępowanie oznaczałoby nieszanowanie się w wewnętrzne stosunki obojga państwa.

Wczoraj rozpoczęły się obrady Rady Najwyższej.

Program prawdopodobny jej prac.

Paryż, 24. stycznia.

(PAT.) Międzykulturalna konferencya zbiera się 24 bm. o godz. 11 przed południem w ministerstwie spraw zagranicznych w sali zegarowej, gdzie dokonano potwierdzenia traktatu pokojowego warszawskiego dnia 7. stycznia 1920. Pierwsze

posiedzenie zajmie się prawdopodobnie kwestyą rozbrojenia Niemiec. Następnie kwestyą odszkodowania i sprawą finansów Austrii. Istnieje powód do przypuszczeń, że kwestya wschodnia nie będzie całkiem załatwiona.

Giolitti nie przybędzie do Paryża.

Rzym, 24. stycznia. z powodu prac parlamentarnych, nie może wziąć

(PAT.) Giolitti zapowiedział Briandowi, że udziału w konferencyi paryskiej.

SERDECZNE SPOTKANIE.

Paryż, 24. stycznia.

(PAT.) Pierwsze spotkanie między Briandem a Lloydem Georgem było serdeczne i rzuca korzysne światło na przebieg rokowań. Obaj premierzy wyrazili radość, że będą mogli dalej współ-

pracować razem, jak to już się działo w pierwszych czasach wojennych i postanowili również uczynić wszystko, aby ich prace przyniosły owoce w interesie przywrócenia pokoju na świecie. Następnie obradowali nad programem prac Rady Najwyższej.

Kwestyę austryacką za główny przedmiot obrad paryskich

uważa Lloyd George.

Wiedeń, 24. stycznia.

(PAT.) Przedstawiciel BK. w Londynie otrzymał upoważnienie do stwierdzenia, że prez. min. Lloyd George oświadczył, że kwestya Austrii

stanowić będzie najważniejszą sprawę obrad konferencyi i że sprawa ta zostanie poomyślnie rozwiązana.

RADA NAJWYŻSZA ZAJMIE SIĘ AUSTRYACKIEM ZAGADNIENIEM.

Londyn, 24. stycznia.

(PAT.) „Manchester Guardian” dowiaduje się, że Rada Najwyższa zajmować się będzie zagadnieniem austryackiem.

KWESTYA ROZBROJENIA ROZWAŻANA W CZORAJ.

Paryż, 24. stycznia.

(PAT.) WBK. Dziś popołudniu ma być na posiedzeniu Rady Najwyższej rozważana kwestya rozbrojenia.

polega na tem, że Rada Naftowa miałaby charakter tworu wojennego, więc instytucji przejściowej, natomiast organizacja przymusowa o autonomicznym zarządzie zbudowałaby instytucję o stałych podwalinach, której kierownicy byłby wybierani przez interesentów i od tychże otrzymywali wytyczne swej działalności.

Rada Naftowa może być uważana za pierwszy etap organizacji, nie mogłaby więc prowadzić polityki gospodarczej na dalszą metę. Jeśli mamy coś zdrowego stworzyć, niechże to będzie warstwa tem celowej pracy, skierowanej ku radykalnej sanacji stosunków i niech poprowadzi przemysł naftowy — przy odpowiednio rozwiniętym podziale pracy — na właściwe tory.

Losy przemysłu naftowego spoczywają obecnie w ręku Państwowego Urzędu Naftowego z siedzibą w Warszawie. Nie mogę zanurzyć tej instytucji braku dobrej woli, owszem przekonany jestem, że prezydentum zadaje sobie wiele pracy. Ta praca jednak nie jest owocna, przeciwnie, uniemożliwia utrzymanie przemysłu naftowego nawet na tym poziomie, jaki państwo polskie zastało, obejmując w posiadanie zagłębie naftowe.

Produkcja obniżyła się od tego czasu o 30% i mimo to zapasy ropy znacznie wzrosły, a rafinerie zawalane są produktami finalnymi, aczkolwiek koniunktura jest dla nich nader korzystna. Na cóż mamy czekać? Czy może aż Ameryka, Rumunia i Rosya staną się naszymi groźnymi konkurentami?

Główną wadą organizacji P. U. N. jest brak bezpośredniego kontaktu z przemysłem. Warszawa nie nadaje się na siedzibę P. U. N. Dla przemysłowców jest trudno, zwłaszcza w obecnych warunkach, rzucić kopalnię i jechać z Borysławia przez Lwów do Warszawy, traćć tam dużo czasu i pieniędzy, by często wracać bez rezultatu z powodu błahych nieformalności.

Znamienne jest pod tym względem zdanie b. austriackiego ministra robót publicznych **Hörsingera**, który w rozmowie ze mną, oświadczył między innymi: „Wbrew życzeniom niektórych interesentów, by siedzibą organizacji przymusowej był Wiedeń, wydaje mi się, że stosunki faktyczne uzasadniają przeniesienie organizacji do Lwowa”. Rozmowa ta była opublikowana w dziennikach i w mojej broszurze: „Przemysł naftowy i jego stosunki z marca 1916 r.”. Jest tedy faktem niezabitym, że nawet austriacki minister uginał się przed żelazną koniecznością zogniskowania przemysłu naftowego we Lwowie, wbrew woli król wiedeńskich, odnoszących się zarwistnie do wszelkiego uszczuplenia Wiednia, jako siedziby centralnych organizacji przemysłowych.

Wobec nawału rozległych zadań, jakie ma rząd polski do spełnienia, nie zdola on otoczyć przemysłu naftowego opieką w tej mierze, na jaką zasługuje. Praca musi wyjść od przemysłowców, a w pracy tej winny uczestniczyć nie tylko jednostki, ale i szerszy ogół. Krytyczny stan przemysłu i jego zastój, wymagają podjęcia środków zaradczych, bo jeśli tak dalej pójdzie, nie wystarczy produkcja ropy na pokrycie konsumpcji krajowej. Dowierzenie szybu wymaga nakładu kilkunastu, intensywniej pracy. Powstanie więc vacuum, które nietylko da się usunąć. Przesłaniem więc być w tym kierunku czynnikiem eksportowym, co jest dla nas kwestyą bytu.

Odzywają się głosy za przeniesieniem Państwowego Urzędu Naftowego; nie jest to jednak na razie wskazane. Niech powstanie wpiery Rada naftowa, organizacja przymusowa lub inna instytucja tego rodzaju, gdyż interesy przemysłu muszą być zastąpione. Należy natomiast domagać się przeniesienia P. U. N. do Lwowa. Sztuczne odwołanie siedziby przemysłu od pnia odbija się fatalnie. Trzeba poprawić błąd — póki jeszcze czas.

Reprezentacja stołecznego miasta winna poprzeć energicznie usiłowania w tym względzie producentów i zażądać kategorycznie zogniskowania przemysłu naftowego w jego naturalnem środowisku.

Oskar Loewenherz.

NADESLANE.

SERVA TRWOŻY, ZACHWYCA, OLŚNIEWA I SERVA
wyświetlany obecnie w **MARYSĘŃCE I OPERNIKU** przesłeczny, emacyon. romans w 5 akt.
W LABIRYNCIE NOWEGO JORKU
Jeszcze tylko 2 dni: 25 i 26 bm.
O 27 bm. II. serwa pod tytułem **„ŚMIERTELNA WALKA“**

Milion dolarów dla dzieci Europy.

Nowy Jork, 24. stycznia. Na cele akcji pomocy dla dzieci europejskich mł. (PAT.) John Rockefeller młodszy przeznaczył milion dolarów.

Milion buszli zboża dla Europy.

Nowy Jork, 24. stycznia. Ameryki w sprawie miliona buszli zboża. Komitet (PAT.) Komitet ratunkowy dla Europy przysłał propozycję farmerów z okolic zachodniej A- go na okręty.

PIASTOWCY PRZYGOTOWUJĄ WYBORY.

Kraków, 24. stycznia. (PAT.) „Nowy Powszechny”, świeżo tu powstałe pismo tygodniowe dowiadyuje się z król politycznych, że P. S. L. (Piast) rozpoczęło już prace przygotowawcze do przyszłych wyborów sejmowych. W ostatnich czasach wybrano nowe komitety okręgowe na powiaty w całej Małopolsce, przyczem do komitetów tych wybrano przeważnie inteligentów. Dało się to już odczuć w pewnych powiatach jak n. p.: Mieleskim, Tarnobrzskim i Kolbuszowskim, gdzie chłopci podczas ostatnich w eców wystąpił wrogo przeciwko p. Da bałowi i ks. Okoniowi. Piastowcy wysunęli swoje placówki także do wschodniej Małopolski, a nadto przygotowują szereg pism tygodniowych i codziennych. Wreszcie wielka działalność Piastowców dać się odczuwać w Kongresówce, Poznańskiem i na Pomorzu, dokąd często wyjeżdża prez. min. Włtos.

NADESLANE.

DENTYSTKA
Dr. F. ROTHFELDOWA
powróciła i ordynuje ulica Pańska l. 8751

Obrońca w sprawach karnych i wojskowych
Dr. OTMAR LINK
w Lwowie, ulica Małackiego l. 2, I piętro od g- rżyny 3 do 6 po południu. 8721

ZAKŁAD DENTYSTYCZNO-TECHNICZNY
Z. PEKELMANA
wykonuje roboty w platynie, złocie i kauszuku, według najnowszych systemów. 8730
Lwów, ul. Kazimierzowska 17, I. w.

ZAKŁAD LEKARSKO-DENTYSTYCZNY
Dr. W. GROB i H. GROB
Lwów, Legionów 29 (daw. tej Karola Ludwika). 8024

KRONIKA.

Wtorek, 25 stycznia o godz. 7 wieczór „Jaś i Małgosia”, opera.

Środa, 26 stycznia o godz. 7 wieczór „Poczekalnia Iszej klasy”, komedia.

Połączenie telefoniczne między Lwowem i Warszawą, oraz między Krakowem i Warszawą przerwane.

(mg) Burza śnieżna z grzmotami i piorunami. Szalała wczoraj nad Lwowem zamieć śnieżna od wczesnego rana. Uprzykrzony, niespokojny wiecher, mroził mokrymi platkami śniegu, obłędnie uderzał ludzi od stóp do głów i przesypując szybko rosnące wały śnieżne na ulicach, jak ładne piaski pustyni. Śnieżycą ta, choć co prawda dawno niewidziana, nie miałaby zresztą w sobie nic osobliwego, gdyby nie jej dziwna niespodzianka: około godz. 2-giej po południu, w chwili naj-silniejszego ataku śnieżycy, rozdarła mroczną przesłania różową jasność błyskawicy, a w ślad za nią rozległ się donośny grzmot. Szczególny

ten piorun uderzył w wieżę ratuszową, napotykał, jako oczywiście na gromochron.

Gen. Delegat Rządu dr. K. Galecki wyjechał wczoraj wieczorem w sprawach urzędowych do Warszawy.

Pogrzeb s. p. Władysława Żeleńskiego odbędzie się w Krakowie we środę 26. stycznia o godz. 3. po południu z domy żałoby przy ul. Gajcarskiej. Nabożeństwo żałobne odprawione będzie we czwartek 27. bm. o g. 10. przedpoł. w kościele Maryackim.

Z Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego, Dnia 26. bm. odbędzie się o godz. 6 wiecz. w sali XIV. starego gmachu Uniwersytetu, zebranie miesięczne członków Towarzystwa. Na porządku dziennym odczyt prof. Dr. H. Ulasyna, p. t.: Dzieje wyrazu „córka”. Goście mile widziani.

(b) Przyszłi sprzedać — a po drodze ukradł. Do zegarmistrza Samuela Altmana przy ul. Grodeckiej 23, przyszłi jakiś gość w celu sprzedaży 4 złotych medalioników i korzystając z nieuwagi Altmana, ukradł narzędzie zegarmistrzowskie „Zako”, wartości 3000 mk.

(b) Wschodnią energię swą wyładowała wczoraj z niewiedomego powodu niejaka Dwojra Kulczyńska z Odessy, która napadła wczoraj na mieszkankę Hermanna Kleina, przy ul. Słonecznej 45, gdzie zrobiła piekielna awantura. Eskortowana na policję, po drodze również awanturowała się, wywołując zbiegowisko gapiów. Celem dania jej możności wyładowania całej jej energii, zamknięto ją w aresztach.

(b) Wyszedł i nie wrócił do domu Roman Kowalski, lat 37, z zawodu blacharz, zam. przy ul. Kr. Leszczyńskiego 38, który wczoraj popoł. wyszedł z domu z kłosem na prawo. Zrozpaczona żona doniosła o tem policji.

(b) Nie chodź na reduty! Artur Kahane, student, brał udział wczoraj w zabawie na reducie w Domu Narodowym. Ale jakiś dowcipny towarzyszył zabawy, chciał wrócić do domu „zamaskowany” i w tym celu zabrał mu palto wartości 15.000 mk.

RAPPAPORT JOZEF dentysta
przyjmuje ul. Akademicka 10. 3436

Ze Stow. Kandydatów Adwokatury. We czwartek dnia 27. b. m. o godz. 7. wieczór odbędzie się w lokalu Izby Adwokatów wykład edw. Dra Lucyana Mildwurma. Temat: „Ustawodawstwo agrarne w Polsce”. — Po wykładzie informacyjne zebranie kolegów w sprawie podjęcia a cyi cennikowej. Przewod. Dr. Morecki, m. p. Sekretarz Dr. Gelbard, m. p. 8303

POD PROTEKTORATEM J. W. P. DZIEKANA
Dra WEYBERGA,
dr. wej Poratyńskiej, nadinspekt. farm. Włodzimierskiego i prezesa Ehrbara, urzęduje 7wierek i Kółko farmaceutyczne we Lwowie, **WIECZÓR KARNAWALOWY** na dochód wdów i sierót do współpracowników dnia 27-go stycznia 1921 w salach Kasy Miejskiej Po zaproszeniu niedośle zgłaszać się należy do Sekretaryatu, ulica św. Mikołaja 15, drugie piętro, codziennie od godziny 4 do 5 po południu. 8306

N A D E S Ł A N E

Kino „LEW” — Wyświetla obecnie
wspaniałą tragedję włoską w 6 aktach

DAMA ZE SŁONECZNIKAMI

z Lucy Dorian — słyną z piękności i toalet. Kobieta-wampir, w której szponach zamiera życie, jak powój oplata duszę — w cieniu jej, jak w dniu słońca, ginie wszystko.

Ludzie czy szakale?

Z Gehenny ukraińskiej.

Barak w Kosaczowie. — Obdzieranie internowanych z resztek odzieży. — Mróz, deszcz i śnieg współlokatorami. — Rojowiska wszy. — Potworny głód. — Ludzie szukają resztek żywności w ziewach i w kale. — Tyfus i czerwonka. — Żywcem pogrzeban. — Odbrymnia ilość ofiar. — Dr. Petruszewycz torturował jeńców kłap elami na mrozie.

Lwów, 25. stycznia.

(S) Tem rozpoczynającej się dziś rozprawy przeciw dr. Piotrowi Petruszewiczowi są następujące zajścia i fakta:

W czasie walk polsko-ukraińskich, a w szczególności od 1 listopada 1918 Kołomyja była jednym z punktów koncentracyjnych, do którego wojska i władze ukraińskie odsyłały tak jeńców jak i osoby cywilne wywiezione w charakterze zakładników czy politycznie podejrzanych. Z posuwaniem się wojsk polskich napływały do Kołomyi coraz liczniejsze gromady ludzi różnego stanu, zatrudnienia i powołań a zatem księży polskich, urzędników, obywateli, studentów, mieszczan, wieśniaków i robotników zabranych w różnych częściach kraju. Wszyscy jednak odcarci i obrabowani z odzieży, bielizny, obuwia i grosza, nieraz zbici, znęcani, wygłodzeni i zmęczeni długą przymusową tułaczką od miasta do miasta, dostawali się do Kołomyi, gdzie rozmieszczani po różnych budynkach pod ścisłym dozorem pozostawali bądź zamknięci, bądź kontynuowani w mieszkaniach prywatnych. Z końcem grudnia r. 1918, gdy już ilość tych nieszczęśliwych ofiar wzrosła do kilkuset, zabrali ich władze miejscowe ukraińskie z Kołomyi i odstawiły na stały pobyt do baraków w pobliskim Kosaczowie, przyczem pouczono ich, że jest to tylko odwet za nieodpowiednie obchodzenie się z Ukraińcami przez rząd i wojska polskie internowanymi. Zastępy internowanych w Kosaczowie mnożyły się z każdym dniem. Przepelniały się baraki rzekomymi przestępcami, których głównym przewinieniem było to, że byli Polakami; nimi pozostać chcieli. Ogledziny baraków przedsięwzięte przy współudziale lekarza fizyka dra Palestry i inżyniera Rawskiego wykazały, że baraki stały na terenie do dziś jeszcze okolonym na wysokości dwu metrów drutem kolczastym a do wnętrza ogrodzenia prowadziła brama, u której znajdował się nieduży budynek przeznaczony dla straży wojskowej pilnującej baraków. Na owym terenie mieści się 12 budynków, z których 8 używano na pomieszczenie internowanych i jeńców. Podczas przeprowadzonej na dniu 7 października 1919 r. wizji lokalnej, wszystkie baraki przedstawiały jeden i ten sam stan zniszczenia. Akt oskarżenia opisyje obszernie niedźwizny stan budowlany baraków i powiada, że wedle orzeczenia znawców baraki te nie dają dostatecznego schronienia dla ludzi w porze zimowej. Były to tak zwane „Nothbaraken”, w których za czasów austriackich umieszczano na krótki przeciąg czasu i tylko w porze letniej rekrutów i rezerwistów. Baraki takie pod żadnym względem nie nadawały się na umieszczenie w nich internowanych i jeńców w porze zimowej i to tak ze stanowiska technicznego jako też sanitarnego. Przepelnienie jakie panowało w barakach podczas inwazyi ukraińskiej, musiało do prowadzić do wybuchu epidemii tyfusu i czerwonki i musiało bardzo szkodliwie oddziaływać na zdrowie tych osobników, które ustrzegły się przed zarazeniem. Wszystkie te braki były tak wpadające w oczy, iż nie tylko lekarz ordynujący ale każdy inteligentniejszy laik mógł je łatwo spostrzedz. Do takich to baraków sprowadzono 30 grudnia 1918 r. wszystkich w Kołomyi internowanych i jeńców w liczbie kilkuset i oświadczone im, że się im odejmie wszystkie ubiór, z jakich dotychczas

korzystali. Wykonanie tych zarządzeń uczuli dotkliwie tak ci, którzy już w Kosaczowie przebywali, jakoteż i ci, którzy codziennie do obozu przybywali. Jakkolwiek przybyli do obozu zgłodniałi, wycieńczeni; w łachmanach, przechodzili ponowny przegląd w barakach Kosaczowskich, gdzie rozjuszeni żołnierze zdejmowali z tych nędzarzy resztki, które w drodze uratować zdołali.

W barakach leżeli internowani jeńcy na gołych przyczach, w ciasnocie, wilgoci i zimnie. Przez nieuszczelnione drzwi i okna, przez dziury w dachu, przez podłogę wciskały się do baraków zimno, śnieg względnie deszcz i wiatr. Deszcz spływał na leżących ludzi a w czasie mrozów szroni pokrywał wnętrze baraków. Woda zamarała w naczyniach a internowani nie rzadko odmrażali nogi i ręce. Były baraki, w których całym tygodniem nie palono. Wśród takich warunków rozmnożyło się w barakach różnego rodzaju robactwo a głównie wszy, które gryzły i roznosiły różnego rodzaju choroby. O wytepieniu tego robactwa mowy nie było, gdyż internowani chodzili w jednej bieliznie, o ile ją mieli, nawet przez kilka miesięcy a pranie jej w zimnej czy chociażby w nieco ogrzanej wodzie, nie przyczyniało się do odzwyszawienia.

Nastraszenie jednak plagą dla wszystkich mieszkańców Kosaczowa był głód; odżywianie więzionych było bezwarunkowo niewystarczające. Rano i wieczór podawano pół chochli herbaty; był to płyn sporządzony w ten sposób, iż do odpowiedniej ilości wody, potrzebnej do rozdziału pomiędzy 1500 ludzi wlewali 1 litr „herbatonu”, a cukier przeznaczony do słodzenia tej niby to herbaty rozkradała służba barakowa. Na obiad podawano zupełnie gotowaną na przemian raz z kiszonych arbużów, drugi raz ze suszonych liści jarzynowych, a trzy czy cztery razy tygodniowo znajdował się w „zupie” tej kawałek mięsa konińskiego, wielkości dłoni małego dziecka; poza to każdy z internowanych otrzymywał ćwierć bochenka chleba na dwa dni. Jeńcy wojenni byli do wiktów barakowego bezwzględnie ograniczeni, ponieważ im nie pozwolano ani na przynoszenie pożywienia, ani na wychodzenie poza baraki na kupno. To też nie dziwnego że po kilku tygodniach internowani i jeńcy smuli się po barakach jak cienie, podobni do szkieletów raczej jak do ludzi. Wygłodniałi rzucali się na lupy kartflane i gotowali je na kuchenkach, bądź surowe zjadali. Straż barakowa odpędzała internowanych od zlewu, z którego wyciągałi lupy, nie rzadko bijąc ich kółkami, tłómacząc, że lupy te są przeznaczone dla koni ukraińskich. Inni wybierali ze zlewu, z błota lub śnieciska porzucane tam kości i ogryzali resztki pozostawionego na kościach mięsa, bądź też większe kości tłukli na miazgę, którą następnie spożywali.

Zdarzały się wypadki, że głodni łowili zbłąkane psy, by je ubić i mięsem się pożywić, a inni wyprowadzeni z baraków na robotę chcieli krajać padnię konia, by zdobyć pożywienie. Był i taki, który w miejscu ustępem wygrzebywał w kale niestrawione części pokarmu, które następnie plukał i w ten sposób przygotowywał sobie strawę. Do tych małych cierpień fizycznych przybyły jeszcze męki psychiczne, gdyż wykonywanie dy-

scypliny przez straż barakową było wprost nie-ludzkie a za każdą przewinienie żołdactwo pastwiło się nad tymi już nie ludźmi, ale cieniem ludźmi. Były wypadki, że ludzie bądź to z pobicia u-mierali, bądź to padali nieżywi pod razami. Ciężko pobito 15-letniego chłopca, który w gorączce tyfusowej wybiegł z baraków, a inny żołnierz zamordował legi-mię Lewińskiego za to, iż nie chciał wymienić osoby, która pod niego położyła deskę. Chorych jeszcze rekonwalescentów nie-chcących iść na robotę bili żołnierze nahaniami pędząc ich jak bydło. Były wypadki, że internowani osłabieni wskutek głodu i przebytych chorób kłęcząc rabali drzewo nie mogąc ustać na nogach. Zmarłych grzebano jak zwierzęta, nie stwierdzając nawet wypadku śmierci, a świadek pewien widział w kostnicy w jednej trumnie dwóch internowanych z których jeden jeszcze oddychał. Inni świadkowie skonstatowali u zmarłych liczne rany, połamiane kości itd.

Zarząd baraków na Kosaczowie spoczywał początkowo w rękach armii i komendy okręgowej w Kołomyi, a od marca w rękach starostwa, a tylko komenda baraku spoczywała w rękach wojskowego. W grudniu 1918 dr. Petruszewicz, były lekarz wojskowy w armii austriackiej objął urząd i stanowisko szefa sanitarnego na okręg kołomyjski z siedzibą w Kołomyi, a wraz z tym urzędem oddał mu władze ukraińskie dozór nad barakami i nad umieszczonymi tam jeńcami. W lutym roku 1919 do kłeski i cierpień wyżej opisanych przybyły nowe udreki; wybuchł bowiem tyfus i czerwonka. Epidemia przybierała katastrofalne rozmiary, pochłaniając dziennie dziesiątki ofiar. Chrzy bez pomocy lekarskiej w ziemie o głodzie i chłodzie leżeli na twardej przyczach, wraz ze zdrowymi a niezliczona ilość wszów roznosiła zarazę między tych, którzy się jej jeszcze nie nabawili.

Do walki z tym wrogiem staje kołomyjski komitet pań, zawiązany w celu niesienia pomocy internowanym i jeńcom. Staraniom tego zawdzięczyć należy, że na Kosaczowie zezwolono początkowo na otwarcie ambulatoryum, a później szpitaliku na dwadzieścia łózek, który następnie rozszerzono na czterdzieści łózek. Z inicjatywy tegoż komitetu rozpoczął ordynować w szpitalu tym lekarz, a komitet pań w granicach możliwości dostarczał nieco pożywienia, bielizny i leków. Wobec jednak ogromnej ilości internowanych, dochodzących do liczby kilku tysięcy i wobec trudności finansowych, pomoc ta nie mogła przynieść większej ulgi cierpiącym, a to tem mniej, że władze ukraińskie czyniły komitetowi różne trudności w komunikowaniu się z internowanymi. Na takiem do dopiero urastają podejrzenia, że powszechnie powtarzane przez żołnierzy moralistycznych sentencje „po to przyszły, by tu wyzdochaty” mają realne uzasadnienie i że tendencja ta szła od góry, a działanie zmierzające do realizacji tej sentencji było planowe.

Zarzut ten w pierwszej linii dotyczy dr. Petruszewicza, który z mocy urzędu swego, jako szef sanitarny miał władzę i możność skutecznego przeciwdziałania szerzącej się epidemii i wydania takich zarządzeń sanitarnych, któreby bezsprzecznie mogły przynieść ulgę cierpiącym i ograniczyć katastrofę i ofiary. Komendant miasta widząc straszne niebezpieczeństwo rozszerzenia się zarazy w mieście, przedstawił w odezwie rozpaczliwe stosunki panujące wśród internowanych i jeńców na Kosaczowie i zażądał natychmiastowego zwołania Rady kompetentnych czynników, celem umiędzielenia się nad sposobem tłumienia epidemii i użyczenia doń internowanych. W rzeczywistości odbyła się w dniu 19. marca 1919 konferencja przedstawicieli władz a między nimi kilku lekarzy z dr. Petruszewiczem na czele, na której omawiano nie dole internowanych, a dr. Petruszewicz, jeśli z tytułu swego zawodu i obowiązków o tych niedomaganiach nie wiedział, to miał sposobność bardzo szczegółowo i wiarygodnie w tym kierunku się poinformować. Wskazywano, że źródłem epidemii tyfusu oraz czerwonki są baraki kosaczowskie i że tłumienie epidemii należy, począć od Kosaczowa, względnie stamtąd zabrać internowanych i umieścić ich w innych budynkach, a baraki albo zamknąć albo spalić. Sprzeciwił się tylko temu dr. Petruszewicz, twierdząc, że tyfus jest zwykle na-

stępnym woiny i rzeczywiście nie wykonał żadnych postanowień, mających stłumić epidemię. — Wprawdzie wydano pewne zarządzenia, któreby ewentualnie mogły coś pomódz, ale w rzeczywistości stały się one nowym źródłem cierpień, choroby i śmierci widocznej dla każdego laika, a coż dopiero dla lekarza. Odwieszawianie i kąpienie odbywało się w taki sposób, że jeśli ludzie ci zawdzięczając siłę i odporności organizmu nie padli do owej chwili ofiarą czerwonki i tyfusu, to po takiej kąpieli zapadał na tyfus powrotny, bądź na choroby i przeziębienia, jak zapalenia płuc, nerek, grype i influencę i przechodzili ponownie cierpienia, a nieraz tracili życie. I nie nie uczyniono, by ten zabójczy system kąpieli zmienić. Dr. Petruszewicz dalej świadomie ignorował tortury ludzkie, które za sobą pociągały dalsze ofiary. Wśród takich warunków epidemia przybrała na Kosaczowie zatrważające rozmiary. Lekarze ordynujący na Kosaczowie stwierdzają, że dziennie zapadało tam po 50—60 ludzi, a byli i tacy chorzy, którzy całą chorobę tyfusu przebyli wśród zdrowych w baraku, bądź też tam zmarli i stamtąd pochowani zostali. Jęki, cierpienia i przekleństwa cierpiących szły echem przez front do kraju. Budziły się zatwardziały serca wrogów, litowali się Ukraińcy, nawet ci, którzy w zarządzie Kosaczowa pozostawali, szły codziennie raporty do szefa sanitarnego i naczelnego lekarza dr. Petruszewicza, zawierające codziennie liczący wykaz zapadłych na tyfus i czerwonkę. A doktor Petruszewicz milczał. Nie okazał żadnej chęci użycia niedość ani jako człowiek, ani jako lekarz, dla którego misje pomocy cierpiącej ludzkości winno być ideą zawodu.

Oprócz całego szeregu innych cierpień, cierpieli chorzy na niedostatek leków, a doktor Petruszewicz stracał zapisaną ilość leków do trzeciej części i często z opóźnieniem 8—10 dniem, a niejednokrotnie nawet po niewczasie. Ta była wola, ta złośliwość w działaniu Dr. Petruszewicza, przebiega się z setek zeznań świadków i w takiejże ilości szczegółów przez świadków naprowadzonych. Akt oskarżenia cytuje w dalszym ciągu cały szereg przewinień Dr. Petruszewicza, popełnianych na poszczególnych internowanych i jeńcach, opisuje całą gehennę, jaką przeszli ci prawdziwi męczennicy i powiada, że za stosunki panujące na Kosaczowie, za głód, cierpienia fizyczne, za choroby tyfusu, czerwonki i inne, za bandyżożne stad pochodzące ofiary życia ludzkiego, odpowiedzialnym jest Dr. Piotr Petruszewicz, że to zło w tak rozległych rozmiarach powstało i utrzymywało się wskutek jego rozmysłowego działania, że złym zamiarem przedsięwziętego. Sprzeczne one były z ustawą sanitarną, której był obowiązany dochować, z o-

bowiazkami szefa sanitarnego, lekarza, z etyka lekarska, w końcu z najprymitywniejszymi względami ludzkości i dlatego oskarżenie jest w zupełności uzasadnione.

NADESŁANE.

APOLLO
Jeszcze tylko parę dni!
Pierwsza seria w 7 akt.
TARZAN WŚRÓD MAK
Arcydzieło filmowe, które w całym świecie wywołało sensację.
W środę z powodu koncertu tylko do godziny 7-mej wieczorem. 8802

Kinoteatr „CHIMERA” ul. Akademicka 8.
wyświetla od 25 do 27 stycznia b. r.
dramat w 5 aktach p. t. 8810

OBCA

W głównej roli HELLA MOJA.
Nadto komedia: „Charlie”.

WKRÓTCE ZOSTANIE OTWARTY
Pierwszorządny MAGAZYN konfekcyj damskiej
pod firmą
ACKER i Spka
we Lwowie, plac Maryacki (Gmach n. Sprzedawcy)
pod kierownictwem p. ZYGMUNTA,
długoletniego kierownika firmy: Braća STAUBER.
Nowy transport zagranicznych modeli wiosennych:
KOSTYUMÓW, PŁASZCZY, SUKIEN, BLUZEK itp.
już nadszedł i jest wystawiony obecnie przy ulicy Li-
dego 2, pierwsze piętro. 8801

Poświadczenie.

Poświadczam, że w kupionych u firmy S. POLLER w Przemyślu tutkach „Faraon” znalazłem Bon Nr. 1, za który, po odesłaniu go do fabryki tutek i bibulek „Primus” we Lwowie, ul. Na Bajkach 11, otrzymałem oryginalną „Millionówkę” Nr. 0,210.719 całkiem bezpłatnie.

D. HAND,

8647 Przemyśl, ul. św. Jana 57.
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. HESCHELES 8774
ord. god 10—12 i 3—5 pop., dla kobiet 2—3 Sykatska 16.

Bandyci przed sądem doraźnym.

Lwów, 25. stycznia.

Po przedstawieniu oskarżenia prokurator oświadcza, że Tatarzyński i Fedoryk wprawdzie służyli przy wojsku,

ale w myśl przepisów procedury karnej tak cywilnej jak i wojskowej, skoro wojskowi mają być sądzeni z osobami cywilnymi przy zbrodniach podpadających sądowi doraźnemu, ten ostatni właśnie jest kompetentny. Celem odparcia jednak ewentualnych zarzutów, prokurator zgłosił się tak u komendanta, jak i u prokuratora wojskowego, oraz do trybunału wojskowego i uzyskał u wszystkich tych czynników

zgodę na przeprowadzenie rozprawy przed sądem doraźnym.

Po wygłoszeniu aktu oskarżenia adw. dr. Link stawia wniosek pozwolenia porozumienia się z klientami i prosi o przerwę godzinną, na co jednak przewodniczący się nie zgadza, zarządzając jedynie

przerwę dziesięć minutową.

Po krótkiej przerwie obrońca Tatarzyńskiego adw. dr. Axer zarzuca

niekompetencję sądu

powołując się na zmieszenie odnośnego przepisu procedury karnej i na to, że rozporządzenie rady ministrów nie może skasować ustawy. Przewod-

niczący odczytuje odnośny akt, wystawiony przez wojskowość, która zgadza się na przeprowadzenie rozprawy przed sądem cywilnym. Akt ten podpisany jest przez odnośnego dowódcę. Do tych samych wywodów przyłącza się obrońca Fedoryka, a trybunał po krótkiej naradzie uchwalil

decyzję Odroczyć na później.

Następnie zeznaje jako pierwszy oskarżony Fedoryk,

z zawodu ślusarz, ukończył dwie klasy wydziałowe. Służył w wojsku austriackim aż do upadku Austrii, następnie przyjechał do Lwowa, zgłosił się do wojska polskiego i został wzięty do Przemyśla, gdzie się zapoznał z Tatarzyńskim. Dezertował dwa razy, ale obydwie razy złapano go, wobec czego zgłosił się na front i był tam ośm dni, poczem gdy w Żmerynce zachorował na tyfus odwieziono go do Odessy. Stamtąd uciekł do bolszewickich Brodów i Tarnopola, a po wycofaniu się bolszewików zgłosił się znowu do wojska polskiego, uzyskał 6-tygodniowy urlop, przyjechał do Lwowa i zamieszkał na Kleparowie. Tu go jednak schwytano jako dezertera, odprowadzono do garnizonu,

skąd jednak uciekł i chodził kraje

wspólnie z Tatarzyńskim. W czasie tym popełnił 8 do 9 kradzieży. (Przyaresztowany przez policję

również uciekł. Junga poznał dopiero przez Tatarzyńskiego i on to „nadał” kradzież na ul. Wysockiej tego i u Lizermanowej.

Pierwszy raz byli u Lizermanowej na Nowy Rok, w mieszkaniu, które otworzyli wytrychem, nie było wówczas nikogo, do sypialni nie mogli się dostać, bo była zamknięta, zadowolili się tedy tylko gramofonem, który zabrał Tatarzyński. W tym miejscu prokurator przedkłada

liczby sądowe,

a to pierścień z brylantami, oraz broń i amunicję. Dnia 12. stycznia odbyli wszyscy trzej ponowną naradę w jednym ze szynków, a w krytyczną sobotę popołudniu poszedł z Tatarzyńskim, z którym razem mieszkał przy ulicy Dekiarta do Junga do szynku gdzie

Tatarzyński płacił cechę.

O godz. 8 wieczorem oskarżony poszedł na górę, zaglądnął przez ganek do okna a widząc tam żołnierza, on i Jung zeszli, poczem Tatarzyński w jakimś czasie później znowu zaglądnął, a skonstatował, że już nikogo niema, poszedł w trójkę na górę. Tatarzyński stanął pod ścianą, a na krzyku służącej „kto tam” wszedł do kuchni. Fedoryk wszedł do sypialni, gdzie plecyma odwróconym do drzwi siedziała na łóżku Lizermanowa. Z szafy wziął klucze myśląc, że to klucze od kasy, pomylił się jednak, a wtedy mówił Herszkowi „to nie te klucze”. Wtenczas razem z Herszkiem wszedł do sypialni i Lizermanowa zobaczywszy ich narobiła gwałtu a wtedy

„ja ją żelazem w głowę”,

ona upadła na ziemię, Herszko poszedł do kuchni a Tatarzyński do pokoju, a kto ją dalej bił tego nie wie. Tatarzyński rozbił szafę, zabrał stamtąd klucze od kasy, niedługo bawił i mówił do nich ze słowami:

„mamy pieniądze — chodźmy”.

Służące zachowywały się cicho, bo Tatarzyński

groził im zastrzeżeniem.

On sam następnie szukał u kucharki pod poduszką pieniędzy, a przeczy, jakoby się zalecał do Szaradowskiej lub ją chciał zgwałcić. Zabrane rzeczy miał u siebie Tatarzyński. Ciąg dalszy opowiada zgodnie z zeznaniami złożonymi na policyi. W Przemyślu podczas, gdy się zabawiał u „Lofki” przyszedł jakiś przemyski złodziej, wyciągnął nóż i chciał przebić dziewczynę, z którą się bawił Tatarzyński. Wtedy oskarżony uderzył go „sztaikiem”, ale potem się przeprosił. Na drugi dzień jednak zebrał sobie

dziesięć kolegów,

by tych lwowskich nauczyć rozumu. Wyciągnął tedy rewolwer, ale w tej chwili zjawili się dwaj inspektorzy policyjni i dwaj policjanci, którzy grożąc mu rewolwerem

odrazu ich aresztowali.

Po przeprowadzonej u niego i u Tatarzyńskiego rewizji, a także u innych tam znanych złodziei, odstawiono ich do Lwowa.

Odnosnie do strzelania do przodownika Kowalskiego, twierdzi

że strzelał tylko na postrach,

by go nie ściagal, zamiaru zastrzeżenia go nie miał i do niego nie mierzył.

Na przedstawienie przewodniczącego twierdzi, że wpadł w nieszczęście i

czynu swego żałuje.

Prok.: Jako pan wytłómaczy, że Lizermanowa jest zbita na kwaśne jabłko i ma cały szereg ran i rązów. Jeśli pan ją tylko raz uderzył, czy jej nie bił także Tatarzyński i Jung?

Osk.: Ja za to nie ręczę, ale tego nie widziałem.

Przew.: Prawdopodobnie oprócz pana jeszcze ktoś tam manipulował?

Osk.: O tem nie wiem.

Wotant Kostecki: Kogo irzywała ona za bary?

Osk.: Herszka.

Wot. K.: A pan wtedy co?

Osk.: Uderzyłem ją żelazem, a ona upadła.

Wot. K.: Kto zarzucił na nią pierzynę?

Osk.: Pierzyny na niej nie widziałem.

Wot. K.: Na razy Tatarzyński był u niej?

O.k.: Tatarzyński załatwił się za jednym zamachem.

N A D E S Ł A N E

WIELKI ATBARCYJNY PROGRAM W „BAGATELI” ul. Rejtana 1. 3

z udziałem znakomitych gości: **ANDY KITSCHMANN I MARKA WINDHEIMA, RUUN JAFUETY** klasyczna tancerka, **LUZIŃSKI, MAKAROWA, ORDONÓWNA.** — Operetka: „**SITZBAD W WENECYI**”. — Bilety w składzie nu G. Seyfartha, Akademicka 6. 8809

Prok.: Czy wam Jung nie mówił, że tam ktoś był oprócz Lizermanowej?

Osk.: Nie.

Prok.: A gdybyście tak byli tego człowieka tam zastali, co byście byli zrobili?

Osk.: Byłbym oknem z I. piętra zeskoczył na ulicę.

Prok.: W Rzeszowie skradł pan jakimś obywatelowi 200 dolarów, wymienił pan te dolary po kursie 680 marek, miał pan wtedy razem z Tatarzyńskim 140.000 marek. Pojechałście do Warszawy, na jak długo to wam wystarczyło?

Osk.: Na dwa miesiące.

Dr. Link: W jakim celu pan ją uderzył?

Osk.: By się obronić, a nawet chciałem zaraz wyjść, ale Tatarzyński nie chciał.

Dr. Link: Czy pan był badany jako „Swirk” (symulacja waryata)?

Osk.: Tak, w Monawskiej Ostrawie, ale wyniki badań nie znam.

Drugi oskarżony Władek Tatarzyński

poczuwa się do winy.

Skończył 6 klas ludowych, w 18 roku życia przyłapano go na pierwszej kradzieży. Skazany na rok więzienia uciekł, a 3. listopada 1918 zgłosił się do wojska, w którym pozostał do grudnia 1919. Zapoznawszy się z Fedorykiem

zdezertowali i utrzymywali się z kradzieży aż do marca 1920, kiedy to ich przyłapano i odstawiono do sądu polowego w Przemyślu, skąd jednak

znowu wyrwali.

Przebył następnie taką samą tułaczkę, jak Fedoryk, a dostawszy się w sierpniu do niewoli, po ucieczce komisarza bolszewickiego z Tarnopola

skradł 200.000 rubli sowieckich,

za które dostał 1000 marek. Dnia 7. grudnia 1920 miał się zgłosić w PKU., ale przyjechał Fedoryk, nawiązali na nowo spółkę i razem

popelnili sześć kradzieży.

Kradzież u Agida „nadał” Jung, z którym znalazł

się już przedtem. Między Bożem Narodzeniem a Nowym Rokiem spotkał się z Jungiem. Wtedy im mówił, że tam jest dużo pieniędzy i biżuterii i że to warto zabrać.

Wtedy to omówili kradzież popełnioną na Nowy Rok. Gdy mówił Jungowi o niedużej wyprawie ten powiedział:

„Może innym razem się uda”,

przyczem ich dokładnie poinformował o sytuacji z tem, że dobrze będzie kraść, jeżeli Lizermanowa będzie spała. W dalszym ciągu zeznaje, jak w policyi. Wszedłszy do kuchni do służących wyciągnął rewolwer, zaśwycił ręczną latarkę elektryczną i mówił im

żeby się uspokoili,

bo my przyjechaliśmy z Ameryki i przyszedł tylko pieniądze zabrać.

Przew.: To ładne uspokojenie, może raczej nastraszenie? POCO wam, gdy szliście tylko na kradzież, potrzebne były rewolwery?

Osk.: milczy, a natomiast odzywa się Fedoryk: Każdy złodziej ma rewolwer, bo jak policya złapie, to na postrach.

Przew.: Jak się podzieliście?

Osk.: To zależy od spółki, ja im mówiłem że wziąłem 6000 marek i dałem Jungowi 2000 mk.

Przew.: To ich pan obrechal?

Osk.: Tak, po odejściu Junga mówiłem Fedorykowi, że jest jeszcze 4000 marek i biżuteria do podziału. Sposób aresztowania opisał mi Fedoryk.

Przew.: No jakże żałuje pan?

Osk.: Taką jest, żałuję!

Prok.: Powiedz pan tak dla ilustracji, był pan tu razem z Fedorykiem raz u sędziego śledczego w kajdanach, zrzuciliście wtedy te kajdany?

Osk.: Tak.

Prok.: A wolno wiedzieć ile kradzieży profesor wam wtedy zarzucał?

Osk.: 14.

Prok.: Nie; było ich 36 i wyście się do nich przyznali.

— Do niestawy, odpowiedział książę.

Po raz drugi od początku rozmowy zbliadł gwałtownie hrabia de Morenos.

Dwuznaczny uśmiech wykrzywił jego usta.

— Musiałbym nie mieć krwi Villarès'ów w żyłach, odparł prostując się dumnie.

— Obyś zawsze o tem pamiętał, rzekł z prostotą starzec.

I nie siląc się nawet na ukrzycie pogardliwego tonu dorwał:

— Masz to, czego chciałeś. Nie mamy już sobie nic więcej do powiedzenia. Pozostaw mnie w spokoju. Czeka mnie praca.

Hrabia poblądziwszy znowu pod wpływem brutalności tego potęgnięcia, wyrzekł, oddając się:

— Do widzenia wuju i raz jeszcze dziękuję.

— Żegnam cię, odrzekł książę opryskliwie.

Morenos opuściwszy pokój księcia, przyjrzał się słowapilwie banknotom i syknął przez zęby:

— Dużo moralów, a mało pieniędzy. Zapamiętam to sobie w przyszłości!

Portyer zamknął za nim kratę bramy.

Spiesznym krokiem biegnąc drogą wzdłuż murów zamku, spostrzegł mężczyźnę w szerokim płaszczu, w kapeluszu nasuniętym na oczy; był to ten sam, którego zauważył poprzednio, dochodząc do siedziby Villarès'ów. Zatrzymał się mocno zaintrygowany, zdawało mu się bowiem, że w obcym przechodniu rozpoznaje swego kuzyna Stelia. Przypatrzył się zatem uważniej nieznanemu i zawołał:

— Ależ tak, to on! mój kuzyn Stelio! Więc powraca z wygnania?

I aby upewnić się w swem przypuszczeniu, skrył się w cień, poczem prześlizgując się popod murem, zaczął iść ślad w ślad za tamtym.

Trzeci oskarżony

Herschko Jung,

karany więzieniem 2 i pół roku za kradzież wszedł do mieszkania za Fedorykiem i Tatarzyńskim, poczem się podzielił. On wszedł z Fedorykiem do pokoju, w którym była Lizermanowa. Tatarzyński poszedł na lewo wedle jego przepuszczenia do pokoju, w którym była kasa. Widział jak Fedoryk uderzył Lizermanową żelazną

ale on się nie mógł na to patrzeć

i uciekł do kuchni.

Przew.: Dlaczego on ją uderzył?

Osk.: Bo krzyczała.

Przew.: A ona się do ciebie nie zbliżała?

Osk.: Przyskoczyła do mnie na 2 lub 3 kroki i złapała mnie.

Przew.: Może ty się do niej zbliżył?

Osk.: Nie, ona przeskończyła przez kłódkę i chciała uciekać, ale ją Fedoryk zaraz uderzył.

Przew.: Może ona dlatego nie uciekała, bo ty tam stał?

Osk.: milczy.

Przew.: Co dałeś?

Osk.: Ja już więcej nie widział, bo ją uciekli do kuchni.

Przew.: A Władek co robił?

Osk.: Ja zostałem w kuchni a on poszedł do pokoju.

Przew.: A ty poco przyszedł do kuchni?

Osk.: By jemu powiedzieć, że ja się nie mogę patrzeć na to. (Na safi śmiech).

Przew.: Poco oni cię wtedy właściwie tam wzięli i za co oni ci dali pieniędzy?

Osk.: milczy.

Przew.: To ty nawet nie wiesz, że Fedoryk miał rewolwer?

Osk.: Nie zauważyłem.

Przew.: Na policyi zeznałeś, że ona ciebie dusiła za gardło i krzyczała gwałtu?

Osk.: Nie krzyczała gwałtu, tylko wołała służącą.

Przew.: Kto się pytał w kuchni o klucz?

Osk.: Mnie się zdaje, że Tatarzyński, on się pewnie pytał.

Przew.: Kto był Lizermanową?

Osk.: Może Tatarzyński, bo on tam był, ale ja jej wcale nie był, ani nie naruszał.

Przew.: Gdzie te 2000 marek?

Osk.: Straciłem je na jedzenie.

Prok.: Jung stoi pod dozorem policyjnym?

Osk.: Tak.

JULES de GASTYNE et GERARD BOURGEOIS

SYN NOCY.

POWIEŚĆ KINEMATOGRAFICZNA

tłumaczyła z francuskiego Zofia Lewakowska.

(Ciąg dalszy).

Zbliadł hrabia na dźwięk tych surowych słów; rzucił złe wejrzenie w stronę wuju, lecz, poczuwszy banknoty w palcach, postanowił odejść w milczeniu, gdy magło, jakby sobie coś przypominając, zapytał jeszcze:

— Czy dawno nie miał wuj wiadomości od Stelia?

Gwałtowny dreszcz wstrząsnął księciem. Pomny cieni przemknął po jego twarzy.

— Nie mam żadnych wiadomości — odpowiedział sucho.

I wpatrując się w hrabięgo ze zdziwieniem zagadnął:

— Dlaczego mnie o to pytasz? Zdaje mi się, że Stelio i ty nie byliście wielkimi przyjaciółmi.

— Nie mieliśmy tych samych idei — odparł wymijająco hrabia.

— Szczęśliwie dla mego syna! — rzekł książę.

— Jego idee zaprowadziły na wygnanie, odparł Morenos... moje...

— Twoje przywiodły cię do ruiny, odpowiedział książę de Villarès i boję się, by nie zaprowadziły cię jeszcze dalej.

— I dokądże to mój wuju? zapytał Hugo tożym wyzwania.

Stary książę, pozostawszy sam, oddał się smutnym rozmyśleniom. Ogarnęła go fala wspomnień; dął na swych barkach cały ciężar starości i osamotnienia.

Przeżywał mintone dni...

Gdzie był teraz jego syn?... Pod jakim niebem wiódł swój żywot wygnańca, dziecką odepchniętego przez własnego ojca? Czy żył jeszcze? Czy nie przeklął kiedy swego ojca za to, że musiał wydalic się z domu, w którym narzął życie, wzrastal, w którym zmarła jego matka?... Jego syn!

Przeżywał bolesną chwilę, która poprzedziła i spowodowała wyjazd Stelia. Widział go młodego, pełnego dumy i zapалу, ożywionego podwójnym ogniem entuzjazmu i miłości.

Przypominał sobie wszystko...

Dnia tego otrzymał długi list od swego starego przyjaciela markiza d'Albane, który marzył o wydaniu swej jedynaczki za jego jedynego syna. On sam dawniej już układał sobie to małżeństwo. Rodzina Albane'ów bardzo bogata i świetnego pochodzenia, wydawała mu się godną Villarès'ów.

Przypominał sobie, jak wówczas właśnie, w chwili, w której otrzymał ów list, wszedł do jego pokoju Stelio, rozpamiętywał zdanie po zdaniu całą ich ówczesną rozmowę. Chcac odrzą przystąpić do rzeczy, rzekł wtedy do syna:

— Drogi mój Stelio, lata cieża już na mych barkach; nie chciałbym zejść z tego świata, załam ty stworzysz sobie ognisko rodzinne. Postanowiłem więc ożenić cie.

(C. d. n.)

Prok.: Boją się ciebie na Lyczakowie?

Osk.: Nie, ja nie jestem taki straszny człowiek.

Prok.: Ale ty się także nikogo nie boisz?

Dr. Pieracki: Czy Jung miał wtedy jakiś rewolwer?

Osk.: Nie.

Następnie przewodniczący przystępuje do odczytania

protokołu oględzin,

przyczem miał wygłosić swoje orzeczenie jako rzeczoznawca operator dr. Wolf. Ze względu na to jednak, że dr. Wolf jest równocześnie ordynującym chirurgiem Lizermanowej, przewodniczący przesłuchał go w roli świadka. Pierwsza rana na czole pochodzi od uderzenia żelazem a dalsze rany powstały prawdopodobnie z tego, że ktoś klecał jej na piersiach i deptał obcasami; ponadto ktoś ją dusił a chora musiała się bronić, bo z tego pochodzi uderzenie jakimś tępym narzędziem po ręce. Chora została uderzona po głowie co najmniej trzy razy. Niebezpieczeństwo życia dla Lizermanowej trwa do dziś dnia. Następnie wydał swoje orzeczenie lekarz więzienny dr. Niemenowski, poczem przewodniczący odroczył rozprawę do popołudnia.

ROZPRAWA POPÓŁDNIOWA.

(§) Mimo, iż wstęp do gmachu sądowego i na salę rozpraw dozwolony jest tylko za osobnym biletem wstępu, natlok jest tak wielki, że przeprawa przez tłum chwilkami połączona jest z niebezpieczeństwem życia, bo można bardzo łatwo być zduszonym. Sala tak nabitą, że dosłownie szpilka się nie zmieści, a mnóstwo gapów nie może się dostać na salę mimo biletu wstępu. O g. 5 wchodzi na salę pierwszy świadek, sklepowa

Róża Dampfówna,

rodem z Janowa lat 18, po zaprzysiężeniu zeznaje: U Lizermanowej służę półroczną, nie wyklucza, że Jung tam do sklepu przychodził, ale go nigdy nie zauważyła. Krytycznej soboty wróciła około 9.45 wieczór z miasta i zauważyła w bramie trzech mężczyzn, którymi się jednak nie interesowała. Mężczyzna, który był z nią razem mówił „to może panowie z lichwy“, bo u nas zabrano zboże. Następnie zjadła kolację i razem ze służącą ułożyła się do snu. Ledwie co położyła się do łóżka, gdy stanął nad nimi jakiś mężczyzna, zaświecił latarkę elektryczną i z wyciągniętym do nich rewolwerem przemówił: Nie bójcie się, my wam nic nie zrobimy

my jesteśmy delegaci amerykańscy i przyszli tylko po pieniądze. Po krzyku Lizermanowej wszedł inny złuzował Tatarzyńskiego i również groził rewolwerem. Później przyszedł jeszcze jeden, spuścił stopy, strasznie

wyzywał i usiłował zgwałcić służącą, wykrzykując równocześnie: k... dajcie pieniądze, ale uratował je Tatarzyński. Zawezwana po czynie na policję poznała natychmiast z fotografii Tatarzyńskiego; poznała też Fedoryka, który tak ładnie do nich przemawiał. Po uderzeniu słyszała Lizermanową wołającą:

Haniu! Haniu!

głos ten coraz bardziej przycichał, aż zupełnie ustał.

Drugi świadek

Hania Szaradowska,

lat 24; służy u Lizermanów także 3 i pół roku. Junga nigdy tam nie widziała. Opowiada szczególnie kradzież z Nowego Roku, poczem zeznaje zgodnie z zeznaniami złożonymi na policji i z zeznaniami Dampfówny.

Przew.: Fedoryk, co ty na to?

Fedoryk: Ja takie słowa do niej nie mówiłem; ja wiem, co mnie czeka to iabym się nie wypierał. Ale ja iemni przeczę.

Św. Edward Kowalski,

przewodnik policji państwowej, lat 32, opowiada, jak to w samą wigilię między godz. 3 a 4 jałac tramwajem ul. Zybkiewicza zauważył właśnie przechodzącego tamtędy Fedoryka. Wyskoczył wtedy za nim i spotkał go już u wylotu ul. Jabłonowskiej i placu św. Zofii. Fedoryk natychmiast zaczął uciekać, poczem nastąpiła gonitwa po parterkach i gąszczach, wzajemna wymiana strzałów, przyczem Fedoryk strzelał do Kowalskiego pięć razy. Z tego raz jeden kula rewolwerowa

przeszła tuż nad uchem świadka. Wkońcu Fedoryk wskutek gęstej mgły znikł a wszelkie za nim poszukiwania pozostały bez skutku. Tatarzyńskiego wówczas wcale nie było a tak byliby go nigdy nie wzywał do pomocy, gdyż znał go dobrze jako bandytę i współnika Fedoryka.

Św. Michał Dawid,

posterunkowy policji w Przemyślu, opisuje szczegóły wśród których aresztował obu oskarżonych.

Henryk Twardzik,

agent policji w Przemyślu zeznaje jak świadek poprzedni.

Przesłuchaniu r. Łukomskiego, którego żąda pprok. Gürtler

sprzeciwia się

dr. Piasecki a natomiast w tym miejscu stawia wniosek na

zarządzenie części rozprawy

w mieszkaniu i w obecności poszkodowanej. Ponadto domaga się zarządzenia

wzyl lokalnej w porze wieczornej lub nocnej ze względu na okoliczności, które rzekomo działy się w kuchni

Prokurator obstając przy swoim wniosku a sprzeciwiając się wnioskowi obrony pozostawia decyzyję ocenie trybunału.

Po prawe całogodzinnej naradzie trybunał uchwalił przedewszystkiem

uznać się właściwym

do przeprowadzenia rozprawy, przychylić się do wniosku o przesłuchanie r. Łukomskiego i

odrzuć

wnioski przesłuchania poszkodowanej i wizji lokalnej.

R. policji Łukomski,

podaje pokrótce przebieg śledztwa policyjnego.

Dr. Link: Czy nie uważa pan, że Fedoryk pozostaje pod wpływem Tatarzyńskiego?

Św.: Uważam Tatarzyńskiego za młodszego rangą; to właśnie u Tatarzyńskiego są szlachetniejsze rysy, podczas gdy Fedoryk to prawdziwy zbój.

Po przesłuchaniu sędziego śledczego Witoszyńskiego, odczytano doniesienie Komisarjatu policji w Przemyślu, protokół zeznań Lizermanowej i wizji lokalnej a wkońcu karty karne oskarżonych poczem adw. dr. Axer postawił wniosek

zreasumowania

uchwały co do właściwości a adw. dr. Pieracki zażądał będąc zaprzysiężeniu poszkodowanej; trybunał po naradzie

ponownie odrzucił

wniosek o uznanie się niewłaściwym, tak samo odmówił wnioskowi na zaprzysiężenie poszkodowanej, poczem zamknięto postępowanie dowodowe a głos zabrał

prokurator

celem uzasadnienia oskarżenia, poczem przewodniczący rozprawę odroczył do dziś godz. 9 rano.

Z SALI SĄDOWEJ.

CAVALERIA RUSTICANA.

Lwów, 24. stycznia.

(p) Rozprawa przeciwko Iwanowi Kościukowi i Mich. Bodnarczukowi trwała mimo, że odbywała się także i w niedzielę do południa, także i wczoraj do późnego wieczora. Sędziowie przysięgli zaprzeczyli 6 głosami, jakoby oskarżeni zastrzelili lub współdziałali w zastrzeleniu Melnykówny, wobec czego trybunał wydał wyrok uwalniający obu oskarżonych. Bronili adw. Dr. Chotiner i Dr. Neuwelt.

Kronika sportowa.

Karpackie Towarzystwo Narciarzy urządza w dniach 30 stycznia do 2 lutego w Tuchli kurs jazdy na nartach pod kierunkiem ppor. Zdzisława Ritterschilda, instruktora narciarstwa w szkole wysłogórskiej w Zakopanem. Noclegi w schronisku Towarzystwa w Tuchli. Zniżki kolejowe dla młodzieży szkolnej. Ponadto posiada Towarzystwo pewną liczbę nart do wypożyczenia na czas kursu dla uczniów szkół średnich. Zgłoszenia i szczegóły w sklepie p. Bujaka, ul. Kopernika 4. — Tamże jest jeszcze do nabycia pewna ilość nart dla członków Towarzystwa.

KOMUNIKAT.

— 0 —

Podrożenie ceny chleba.

Z powodu przydzielenia wyłącznie zboża rumuńskiego przez czynniki rządowe aprowizacyjne, miejski Zakład aprowizacyjny jest zmuszony podnieść z dniem 26. stycznia b. r. cenę chleba na 26 Marek za bochenek. 8807

Miejski Zakład Aprowizacyjny.

EKONOMISTA.

Kursa giełdy lwowskiej.

Lwów, 24 stycznia.

Waluta markowa.

Akcy bankowe za sztuką łącznie z kuponami bieżącymi

	Wart. nominalna	Ostat. dywid. Koc. oży	Przeł.	Żądaj. Transak.
Bank akc. związkowy IV i V em.	400	30	420	—
Bank dyskontowy	400	—	45	—
Bank hipoteczny galic.	400	30	635	—
Bank hipot. ziemny	400	24	340	—
Bank Małopolski	400	33	77	—
Bank powszech. kredyt.	200	13	215	—
Bank przemysłowy	400	40	60	640 — 610
Bank ziemski kred. galic.	400	30	715	765 — 725

II. Akcy Towarz. handlowych i przemysłowych.

Tow. akc. brow. lwow.	500	60	807	—
Tow. akc. Chodorów	200	—	4000	4125 — 4025
Tow. akc. fabr. kart	200	30	4630	—
„Cmielów” fabr. porcel.	14.8	00	4650	4750 — 4700
Fabr. cementu „Portland Szcakowa”	200	40	—	—
Tow. akc. „Galicya”	700	100	30000	—
Tow. akc. Gafota	200	—	5500	5700 — 5600
Tow. akc. Górka	200	22	7300	—
„Oikos”, zakł. prz. drz.	1428	—	500	—
Warsz. Ska akc. budowy „Parowozów”	714	00	4750	4950 — 4830
Pezet	714	—	1675	1725 — 1700
„Pocisk” Zakł. amunic.	500	00	2300	—
Polska nafta	700	—	3600	3750 — 3700
Polskie Tow. handlowe	300	30	1525	1625 — 1550
Tow. akc. Rakosza	200	40	5100	5300 — 5200
Zakłady elektr. „Siersza”	200	8	7500	7900 — 7700
Gal. Zakł. gór. Siersza	200	—	6500	—
Tow. akc. Zieleniewski	200	23	9300	—

Warsz. Ska akc. budowy

„Parowozów”	714	00	4750	4950 — 4830
Pezet	714	—	1675	1725 — 1700
„Pocisk” Zakł. amunic.	500	00	2300	—
Polska nafta	700	—	3600	3750 — 3700
Polskie Tow. handlowe	300	30	1525	1625 — 1550
Tow. akc. Rakosza	200	40	5100	5300 — 5200
Zakłady elektr. „Siersza”	200	8	7500	7900 — 7700
Gal. Zakł. gór. Siersza	200	—	6500	—
Tow. akc. Zieleniewski	200	23	9300	—

Warsz. Ska akc. budowy

Listy zastawne za sto marek (bez kuponu bieżącego)			
Bank małopolski dla han. 4 i pół pra.	95	50	97
Bank hip. gal. 4 i pół pra.	99	—	101
Bank hip. gal. 4 pra.	91	—	93
Bank hip. ziem. 4 i pół pra.	92	50	94
Polski bank kr. 4 i pół pra.	100	—	102
Polski bankkr. 4 pra.	96	—	98
Tow. kred. gal. ziem. 4 i pół pra.	103	—	105
Tow. kred. gal. ziem. 4 pra.	95	—	97
Bank kred. ziem. 4 i pół pra.	98	50	100

Obliży za 100 marek (bez kuponu bieżącego)

Komun. Banku kraj. 4 i pół pra.	93	—	95
Komun. Banku kraj. 4 pra.	85	—	87
Koleje lokal. Banku kraj. 4 pra.	82	—	84
Pożyczka kraj. galic. z r. 1893, 4 pra.	86	—	88
Pożyczka kraj. galic. z r. 1904, 4 pra.	85	—	87
Pożyczka kraj. galic. z r. 1905, 4 pra.	85	—	87
Poż. kraj. gal. z r. 1908 4 pra. (szkol.)	88	—	90
Poż. kraj. z r. 1913 4 i pół pra.	90	50	92
Poż. kraj. z r. 1914 4 i pół pra.	92	50	94
Pożyczki m. Lwowa z r. 1896 4 pra.	87	50	89
Pożyczki m. Lwowa z r. 1909 4 pra.	87	50	89
Pożyczki m. Lwowa z r. 1911 4 pra.	87	50	89

V. Waluty.

Ruble carskie po 100 rb.	520	—	560
„ „ „ po 500 rb.	520	—	560
„ „ „ drobne	380	—	420
„ „ „ dumskie po 1000 rb.	105	—	125
„ „ „ po 250	85	—	105
Karbowance po 1000	5	—	8
Grzywny po 500 i wyżaj	8	—	11
1 frank francuski	59	—	62
1 frank szwajcarski	138	—	150
1 L. Sterling	3300	—	3600
1 dolar amerykański	820	—	980
1 dolar kanadyjski	650	—	700
Marki niemieckie (po 1000)	1425	—	1525
„ „ „ (po 100)	1325	—	1425
„ „ „ (drobne)	1225	—	1325
Lei rumuńskie po 500	1200	—	1325
„ „ „ drobne	1100	—	1225
„ „ „ (drobne)	31	50	34
Czeskie korony	1150	—	1250
Korony austr. niem. stemplowane	114	—	120
Franki belgijskie	61	—	65
Korony szwedzkie	186	—	204
Korony duńskie	172	—	185
Korony norweskie	169	—	182
Marki fińskie	25	—	28
Floreny holenderskie	290	—	315

VI. Dewizy.

Na Londyn	3300	—	3600
„ „ „ Paryż	59	—	62
„ „ „ Zurych	138	—	150

Żądajcie wszędzie tutki z watą higienicznie preparowaną, przedwojennej jakości i bibułki cygaro-
we w ozdobnych książeczkach
ALTESSE
po cenach fabrycznych sprzedaje
H. WILDER, Lwów,
Szpitalna 1. Dom towaowy. 8283

Do Szanownej P. T. Publiczności
firma:

BRAUN poleca swój tani skład sukna i gotowych ubrań męskich, również przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie krawiectwa, wykonuje je w swoich warsztatach i pracowniach sumiennie, starannie i szybko.

prosi zatem Szanowną P. T. Publiczność

Niech łaskawie śnieży do taniego źródła u firmy:

D. Braun,
Lwów, Sykstuska 3. 8198

NA KARNAWAŁ

najlepsze PERFUMY, KREMY, PUDRY, MYDŁA,
WODY KOŁOŃSKIE I GRZEBIENIE poleca 8232

Bernard Menker Halicka 21.

Konfekcję dla dzieci,

panienek, suknie wieczorowe dla pań i panienek, swetry, garnitury, materiały jedwabne na suknie i podszewki, bluzki, fartuszki, kapelusze, czapki, szaliki itd. poleca 8221

LORMA, plac Smolki 1 a.

PRZECZYTAJCIE

NAJŚWIEŻSZY NUMER

SZCZUTKA!

Najwspaniale! (w 3 kolorach) Ilustrowane pismo humorystyczno-satyr. Najokazalsza rewia satyry politycznej i humoru.

Współpracownictwo najwybitniejszych sił literackich i malarskich w Polsce.

Cena pojedynczego numeru „SZCZUTKA”

8 marek.

Prenumerata miesięczna . . . Mk. 24

Z dostawą lub przesyłką poczt. Mk. 27

Do nabycia w Administracji, ul. Sokoła 4, oraz we wszystkich biurach dzienników i trafikach.

COLOSSEUM

Codziennie o godz. 7-30. Na maskaradzie scena baletowa. — Konkurent z Bużacza furca. — Billward n ezyczny zongler. — Pips i Pops k miczni akrobaci. — Valery Trio. — Friquette. — Tonita. — Ludwikowski — Miodzik. — Walsaty. — W niedziele i święta 2 przedawania: o godzinie 4 i 7-30. — Biety wcześniej do nabycia w składzie rapiera S. Gabriela ul. Legionów 1. 3. 8635

ŚWIATOWEJ SŁAWY TUTKI I BIBUŁKI PRZEDWOJ. JAKOŚCI

AIDA

PRAWDZIWE TYLKO Z WODNYM ZNAKEM NA BIBUŁCE „SZABELKA”. 8536a

STAŁA WYSTAWA ARCYDZIEŁ

MALARZY POLSKICH

w Księgarni „NOWOŚCI” ul. Kopernika 3. 8756

BOBO PUDER
— i — 8393
MYDŁO dla DZIECI

WSZĘDZIE DO NABYCIA.

Hurtownie: **P. MIKOŁASCH i S-ka**

Towarz. Handlowe dla zaopatrywania Przemysłu i Rolnictwa
„KOSMOPOLIS”

WARSZAWA, Widoz 6. Adres tel. „Kosmopolis”, Warszawa poleca ze skład w 8811

Dział techniczny: **Hacze, Hufnale, Blachę, Kazeinę, Siarkę.**

Dział kolonialny: **Ryż.**

Dział rolny: **Maszyny i Narzędzia rolnicze, NASIONA.**

Blizszych informacji we Lwowie udziela w dniach 25. i 26. stycznia b. r. współpracownik Towarzystwa **p. Julian Myszkowski**, Hotel Europejski, w godzinach od 11 do 2 i 3 do 6 po południu. 8801

Pamiętajmy
o Szasku!

Dachówki

asbestowo-cementowej, papy, gontów, wana, gipsu i innych materiałów budowlanych dostarczają natychmiast

HORSZOWSKI i S-ka

Lwów, ul. Bourlarda 1. 3. 844
(boczna Batorego).

Baczność! Panie!

Z dniem 20 stycznia b. r. przyjmuje wszelkie **Kapelusze słomkowe damskie do farbowania**, zupełnego przeszycia i przerobienia na najnowsze formy

1-sza kraj. Fabryka kapeluszy słomkowych i filc.

Rudolfa Neuwelta,
ul. Balonowa 1. 3. Stacja tramw. H. G. 740y

REKLAMA

jest dźwignia handlu i przemyłu

**NAPRAWY AUTOMOBILI
i PŁUGÓW MOTOROWYCH**

uskutecznia szybko i dokładnie 8500

Spółka Akcyjna „**AUTO-MOTOR**”

LWÓW, UL. KOPERNIKA L. 54-56

Moją, znajdującą się w mieście powiatowem

NIERUCHOMOŚĆ

z dwiema bramami, b. dużymi śpichrzami, remizami, stajniami, ogrodem i podwórzem, w której znajdują się od 10 lat z dobrym rezultatem prowadzony SKŁAD ZBOŻA, zamierzam sprzedać. W domu znajdują się duże pomieszczenia na biura, 2 sklepy, 3 mieszkania itd.

Poważni reflektanci zechcą złożyć ofertę pod: W. P. W. 946 do Biura Ogłoszeń **RUDOLF MOSSE**, Marszałkowska 124. 8792

Flaszki na piwo kupuje

BROWAR

Lwów, ul. Kleparowska 1. 18. 8635